

**RENÉ HERMANS, TE MIDDEN VAN DE COLLEGA'S
DIE BETROKKEN ZIJN BIJ DE ORGANISATIE VAN
BEZINNINGSDAGEN
CAMBREUR COLLEGE**

Ze staan bij een ridder te paard, die door leerlingen is gemaakt van kleine kartonnetjes.

CAMBREUR COLLEGE DONGEN

'KERNWAARDEN ZIJN RICHTINGGEVEND'

Met nieuwbouw in het vooruitzicht heeft het Cambreur College de koers voor de toekomst kracht bijgezet met het formuleren van vijf kernwaarden. Deze waarden zijn richtinggevend voor de opleiding en voor het omgaan met elkaar en dragen bij aan het welzijn van leerlingen. "De kernwaarden bepalen de koers, ook voor burgerschapsvorming", aldus directeur René Hermans.

Op basis van sessies met leerlingen, ouders en teamleden stelde het Cambreur College in 2017 de volgende vijf kernwaarden vast: Thuis zijn, Samen, Ambitie, Groei en Eigenaarschap. Elke kernwaarde is uitgewerkt in vijf gewenste gedragingen voor leerlingen, leraren en ouders, bijvoorbeeld 'We creëren een veilige en goede

sfeer' ('Thuis zijn') of 'We praten met elkaar in plaats van over elkaar' ('Samen'). Op de website van de school staat een overzicht van de kernwaarden en de bijbehorende gedragingen.

LEVEND HOUDEN

Tezamen vormen de kernwaarden een stevige kapstok. Ze zijn richtinggevend voor het schoolplan, de beleidsontwikkeling, voor de wijze waarop functioneringsgesprekken worden gevoerd, maar ook voor het programma van eisen van het nieuwe schoolgebouw dat in 2021 de deuren opent. "Zo voert een brede loper naar de hoofdingang, waar leerlingen, teamleden en gasten door één en dezelfde voordeur de school binnen komen", vertelt Hermans, die als gastheer dagelijks aan de poort staat om de leerlingen te verwelkomen. "We willen dat leerlingen voelen dat dit hun tweede thuis is."

- 📌 Cambreur College Dongen
- 👤 1325 leerlingen (april 2020)
- 🏠 vmbo-mavo-havo-vwo

motto:
'Cambreur, ruimte voor jou'

De school hecht veel waarde aan haar bezinningsdagen.

www.cambreurcollege.nl

Om te bewerkstelligen dat de kernwaarden steeds meer gemeengoed worden, is het belangrijk dat ze levend worden gehouden, stelt Hermans. "Dat doen we door er in allerlei contexten naar

te verwijzen, bijvoorbeeld tijdens speeches en personeelsvergaderingen, maar ook gewoon in het dagelijks leven in de klas en in de gang. Benoem het als er iets in je werk is dat je stoort, en spreek elkaar aan op de uit de waarden voortvloeiende afspraken. Zo is het voor leerlingen, leraren en ouders duidelijk wat er van hen wordt verwacht.”

BEWUSTWORDING

Ook voor de burgerschapsvorming zijn de kernwaarden richtinggevend. Burgerschap staat niet als apart vak op het rooster, maar is onderdeel van verschillende vakken, zoals maatschappijleer, levensbeschouwing, aardrijkskunde en geschiedenis. Ook andere schoolvakken dragen bij aan burgerschapsontwikkeling. Hermans: “Leerlingen debatteren en filosoferen, er zijn Lagerhuisdebatten en er worden gesprekken gevoerd over maatschappelijke onderwerpen, bijvoorbeeld over immigratie en emigratie. Het is belangrijk dat docenten zich bewust zijn van wat zij onderwijzen en beseffen dat burgerschapsthema’s en -competenties goed zijn te integreren in de lessen. De bewustwording van wát je precies doet, dat is de trigger.”

Buiten de lessen is er in verschillende activiteiten aandacht voor burgerschapsvorming, zoals in excursies, projecten en reizen. Ook deze activiteiten worden gerelateerd aan de kernwaarden. “We doen veel,” zegt Hermans, “maar ook hier is het belangrijk dat we ons ervan bewust zijn wat we doen. Bij de buitenlandreizen bijvoorbeeld geven we leerlingen vooraf uitleg: ze gaan de cultuur proeven en maken kennis met leefgewoontes. Het is belangrijk om daar na afloop van de reis op terug te komen en de leerlingen expliciet te bevragen: wat heb je meegenomen van deze reis? Dat reflecteren is heel belangrijk.”

Het is volgens Hermans ook van belang dat de school reflecteert op het eigen burgerschaps- onderwijs. Daarvoor gebruikt het Cambreur College het zelfevaluatie-instrument voor burgerschap dat is ontwikkeld door de UvA¹. “Die zelfevaluatie geeft onder meer inzicht in wat je als school al doet en wat beter kan”, vertelt Hermans. “Op de vraag ‘Is er voldoende actualiteit in de lessen?’ scoorden wij bijvoorbeeld minder goed. De secties hebben toen besproken hoe ze dit kunnen verbeteren.”

BEZINNINGSDAGEN

Trots is Hermans op de bezinningsdagen, een lange traditie van het Cambreur College. Elk jaar gaan de voorexamenklassen van vmbo, havo en vwo twee of drie dagen weg van school om zich te bezinnen. Ze doen dat naar aanleiding van sprekers, bijvoorbeeld ex-verslaafden of gedetineerden, die tijdens de bezinningsdagen hun persoonlijke verhaal komen vertellen of aan de hand van de werkvorm ‘Over de Streep’, bekend van het gelijknamige tv-programma. Zo komen ook de eigen levensverhalen van leerlingen en collega’s naar voren, bijvoorbeeld over rouw of lastige thuissituaties. “Zulke ervaringen worden in deze veilige setting, in een andere omgeving, gemakkelijker gedeeld”, zegt Hermans. “Leerlingen en docenten leren elkaar tijdens deze dagen op een nieuwe manier kennen. Leerlingen ervaren dat veel medeleerlingen, net als zij, ook iets hebben meegemaakt. Het gaat om vertrouwen, waardering, respect, luisteren en begrip hebben. De bezinningsdagen zijn daarmee heel belangrijk en waardevol in de groei naar goed burgerschap.”

1 ‘Schoolzelfevaluatie Sociale kwaliteit onderwijs’ (Academische Werkplaats Sociale Kwaliteit van de UvA).

‘Bloemen van de open dag nu bij de receptie voor een warm welkom.’

✓ TIP VOOR COLLEGA’S

Data voor alle scholen

René Hermans maakt deel uit van de projectgroep ‘Burgerschapsonderwijs dat werkt’ van de UvA. Daarnaast heeft de school veel aan de in 2017 opgerichte OMO-projectgroep ‘Burgerschapsestafette.’ Deze projectgroep, die bestaat uit docenten, ontwikkelt inspiratiemateriaal waarmee docenten (van praktijkonderwijs tot gymnasium) in hun lessen verschillende morele dilemma’s bespreekbaar kunnen maken. Ze doen dit aan de hand van leerstof die ze toch al behandelen. Bijvoorbeeld: tijdens de lessen Engels wordt het boek ‘The Circle’ van Dave Eggers behandeld. Het onderliggende morele dilemma is: *meer controle leidt tot meer veiligheid, maar perkt persoonlijke vrijheid in; minder toezicht geeft meer vrijheid, maar minder veiligheid.* Zo leveren docenten een bijdrage aan burgerschapsonderwijs zonder af te wijken van hun lesprogramma en leren leerlingen omgaan met morele keuzen op het gebied van democratie, participatie en integratie.

De morele dilemma’s, met bijbehorende werkvormen en literatuur, worden nu nog alleen binnen OMO gebruikt, maar zijn vanaf schooljaar 2021-2022 via een database toegankelijk voor iedereen.

✉ rhermans@cambreurcollege.nl

De vereniging Ons Middelbaar Onderwijs (OMO) is een katholiek schoolbestuur en heeft 34 scholen met 74 locaties in Noord-Brabant.

www.omo.nl

‘BEWUST-
WORDING IS
DE TRIGGER’